

A close-up, front-facing photograph of a light-colored dog's face, likely a Golden Retriever. The dog's eyes are large, dark, and expressive, looking directly at the camera. The fur is a mix of light tan and white. The background is softly blurred, suggesting an outdoor setting. The overall mood is calm and intimate.

GARETH CROCKER

ZACHRAŇ JACKA

VÁLKA SKONČÍ,
ALE PŘÁTELSTVÍ PŘETRVÁ

xyz

Zachraň Jacka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.xyz.cz

www.albatrosmedia.cz

Gareth Crocker

Zachraň Jacka – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

GARETH CROCKER

ZACHRAŇ JACKA

xyz

*Věnováno krásné Kerry
a všem psům, kteří se nedostali domů.*

Tato kniha je fikce. Všechny postavy, organizace a události zobrazené v tomto románu jsou buď produktem autorovy představivosti, či jsou zasazeny do fiktivních souvislostí.

PROLOG

— Chicago, 12. leden 1972 —

Na hřbitově Hampton Lane skučel vítr jak děcko oplakávající ztrátu své oblíbené hračky. Čeřil zkřehlé podzimní listí na dlážděných cestičkách, ale nerozfoukával ho, jen zvolna listy popoháněl jako zavvržené duše vlekoucí se směrem k očištcí.

Mezi svahy, jež osídlili zemřelí označení bezpočtem mramorových a žulových pomníků, se Fletcher Carson dolouдал pod strom, kde pod dvěma strohými kamennými kříži ležel pohřbený celý jeho život. Manželka Abigail bývala tak optimistické sluníčko, že o vlastní smrti se nikdy nezmínila ani slůvkem, a to tím spíš, že si nechtěla připomínat sotva rok starou ztrátu rodičů. Jen při psaní závěti prozradila přání ležet ve stínu javoru, kde by místo jejího posledního odpočinku označil prostý kříž. Epitaf na kříži byl stejně pokorný jako sama Abigail. Stálo tam:

Zde leží Abigail Carsonová, milující manželka a matka.

Kěž oheň její lásky v našich srdcích nikdy nevyhasne.

Kellyin kříž byl proti matčinu poloviční a místo nápisu na něm stálo jen jméno a data jejího krátkého života. Fletcher vhodný epitaf ani nehledal, protože si byl jistý, že v dcerčině případě jsou všechna slova zbytečná.

„Fletchere,“ zaslechl za sebou. „Říkal jsem si, že tě najdu tady.“

Fletcher i bez ohlédnutí rozeznal jižanský přízvuk Marvinina Samuelse, svého editora a zřejmě i jediného zbývajícího přítele.

„Vypadáš dobře,“ poznamenal Marvin, ovšem tónem hlasu sděloval příteli pravý opak. Fletcher Carson nebyl žádný dlouhán, měřil jen něco málo přes metr osmdesát, ale nahrbená ramena mu ještě ubírala na výšce. Jinak to byl pohledný muž s hladkou olivovou pleť, hustou černou hřívou a hnědýma očima v odstínu dubového dřeva. Výrazná jizva na bradě mu na přitažlivosti neubírala ani v nejmenším. V devětadvaceti člověk bývá na vrcholu sil, ovšem tragické události z posledních měsíců Fletchera zlomily. Atletická postava se nezměnila, ale v obličejí mu seděl výraz člověka ztraceného v temném labyrintu, z něž prostě neexistuje cesta ven.

„Někde jsem četl, že mrtví slyší, co jim člověk říká,“ zahučel Fletcher s očima přilepenýma k zemi.

„Echm, pardon?“

„Prý když jejich nejdražší navštíví hrob a tiše postojí, tak ten mrtvý slyší všechno, co se jim honí hlavou. Na hřbitově může pršet nebo řídit vichřice, ale kolem jejich hrobu se všechno zklidní. Právě v ten moment poslouchají.“

„No, snad je to pravda.“

Fletcher si strčil ruce do kapes. „A co sem přivedlo tebe, Marvине?“

„Proč se ptáš, když to víš stejně dobře jako já?“

„Marvine, už jsme to probrali. Není co řešit, zítra odjíždím.“

„Uvědomuješ si, že tvoje matka strachy zešílí? Nemůžu ti dělat krytí donekonečna. Proč jí nebereš telefony?“

„Jo, taky mi bude chybět.“

„Čerta starého!“

„Je to složité, Marvине. Buď tak hodný a radši se do toho nepleť.“

Marvin si založil paže na prsou a vzhlédl k obloze. „To určitě. Nemůžeš po mně chtít, abych jen přihlížel, jak pácháš sebevraždu!“

„To nemusíš, ale respektuj moje rozhodnutí.“

„Opravdu věříš, že tvoje holky by to tak chtěly?“

Fletcher se prudce ohlédl; v koutcích úst mu zaškubalo vzteky. „Na tuhle otázku nemáš právo! Nedokážeš si představit, čím jsem si v těch posledních měsících prošel!“

„To pochopitelně nedokážu, ale útěk do války ve Vietnamu není řešení!“

„Co kdyby se něco podobného stalo Cathy nebo Cynthii? Co bys dělal ty?“

„Snažil bych se s tou ztrátou vyrovnat a neobětovat jí život.“

„Vážně?“ ušklíbl se Fletcher a s křečovitým polknutím ukázal na dceřin hrob. „Kelly ještě nebylo sedm, Marvine. Jak se s tím má člověk smířit? Pokud to víš, laskavě mě pouč.“

„Fletchere...“

„A řekni mi ještě něco,“ pokračoval Fletcher zajíkávě. „Máš představu, kde leží hranice?“

„Hranice čeho?“

„No, kde končíš ty... a kde začíná tvoje rodina.“

„Prosím, nech toho.“

„To je snadné. Žádná hranice neexistuje. Mně to na rozdíl od tebe došlo, chápeš? Jste jeden celek, a když tě kus uříznou, pomalu vykrvácíš až k smrti.“

„Ježíši, Fletchere.“

„Ve Vietnamu masakrují naše vojáky, většinou ještě děti. Ti kluci mají celý život před sebou. Je jenom logické, že je vystřídají lidi jako jsem já.“

„Lidi jako ty,“ zopakoval Marvin. „Myslíš lidi odhodlané zemřít. Fletchere, potřebuješ pomoc. Musíš si promluvit s odborníkem.“

„S cvokařem? A ten mi vrátí moje děvčata?“

„Spíš ti pomůže zvládat život bez nich.“

„A v tom je ten problém,“ potřásl Fletcher hlavou. „Já to bez nich zvládat nechci.“

Marvin by rád něco namítl, ale nic ho nenapadlo.

„Oceňuji, žeš za mnou přišel a co všechno jsi pro mě udělal, ale měl bys zase odejít, Marvine.“

„Nech si aspoň vysvětlit...“

„Prosím,“ zachraptěl Fletcher. „Radši už jdi.“

Marvin se obrátil k odchodu, ale ještě se ohlédl. „Vzpomínáš na článek, který jsi napsal o sebevraždě, když ses ještě věnoval lokálním tématům? Tvrdils tam, že kdyby trpící člověk dokázal dohlédnout jen na okamžik za hranice své vlastní bolesti, zuby nehty by bojoval o návrat k životu.“

„Ale tehdy jsem si neuvědomil,“ odpověděl Fletcher sevřeným hrdlem, „že člověk spoustu věcí nepochopí, dokud to nezažije na vlastní kůži.“

Marvin zařal zuby: „Po celou tu noční můru jsem při tobě kručel; hned od té minuty, kdy spadlo letadlo, dokud tě nepropustili z nemocnice. Pokud zítra odjedeš, tak jsem s tebou jenom marnil čas.“

„Omlouvám se, Marvine, ale tohle se tě netýká. O sobě rozhoduju já.“

„Jistě, ale tvoje děvčata by si přesně tohle nepřála. Děláš příšernou chybu.“

„Myslet si to můžeš, ale bude to moje chyba.“

Marvin se odvrátil a potřásl hlavou. „Míříš do pekla. Nemáš potuchy, jak to tam vypadá.“

Fletcher zamysleně pokýval hlavou a představil si svoje děvčata přímo tady, pod zemí.

„Peklo je všude,“ zašeptal.

Po Marvinově odchodu si Fletcher klekl mezi dva hroby, sáhl do kapsy a vylovil stříbrný rámeček, který Abigail mívala postavený na svém nočním stolku. V rámečku byla jedna z jejích oblíbených fotografií: všichni tři si hoví na obřím balvanu v Yellowstonském parku. Něžně rámeček položil na čerstvou travou porostlý hrob, z další kapsy vylovil malou dřevěnou krabičku, v níž byla skleněná soška pejska, kterého slíbil dcerce. Zemřela pouhé tři dny před svými sedmými narozeninami.

Toho dárku se nedočkala.

I. ČÁST

Země přízraků

1

— Údolí smrti, Vietnam —

— O šest měsíců později, 6. červenec 1972 —

Nad bahnitou vodou vykukoval jen vršek Fletcherovy hlavy. Zbytek těla zmizel pod bahnem a hustým rákosím u břehu řeky. Zrychleně, mělce lapal po dechu. Ze svého místa rozeznal dva příslušníky své čety. Jejich velitel Mitchell Lord, Gunther Pearson a poručík Rogan Brock čekali v klasickém zákrytu na příchod nepřátelské hlídky. Byli na cestě k tři kilometry vzdálené přístávací zóně, když dostali varování. Podle informace šlo o skupinu nepřátelských vojáků tvořenou zhruba dvaceti lidmi – čili na vietnamské poměry dost početnou. Americkou četou tvořil sotva poloviční počet mužů, což ale nehrálo roli, protože oni na své straně měli tu výhodu, že se předem mohli ukrýt i připravit. Další plus představovaly jejich moderní zbraně. Hlavní starost jim dělalo něco jiného: většinu vietnamských hlídek tvořily malé skupinky vojáků, často od sebe vzdálené i půl kilometru; tohle by je během případného ostrého střetu ohrozilo víc než početní převaha nepřátel.

Fletcher zuřivě zamrkal, aby zahnal pot z očí, a opět překontroloval zbraň. Nikdy se nedala vyloučit ta výjimečná situace, že se puška zasekne a on pak v kritickém okamžiku zůstane zcela bezbranný. Fletcher jako ostřelovač měl za úkol vybrat velícího důstojníka a zneškodnit ho jako prvního. Bez hlavy zkolabuje i zbytek těla každého

organismu, jak se učili na kurzu. Tento modus operandi fungoval na obou stranách, a právě z toho důvodu vojáci na uniformách nenosili výložky ani další odznaky hodnoty. Dalo se to však určit jinak; například velící důstojník se často díval do mapy. Každopádně bylo nezbytné, aby Fletcher nechal navigátora nepřátelské skupiny projít kolem sebe. Kdyby na něho vystřelil předčasně, ostatní by měli dost času se rozprchnout a zmizet v úkrytu. A byl tu ještě další problém: Severovietnamská armáda a Vietcong – neboli Charlie, jak jim přezdívali američtí vojáci – byli neuvěřitelně mazaní a proslulí svou nepolapitelností. Před pár týdny na jedné z Fletcherových prvních výprav četa podnikla navlas stejný útok ze zálohy, ale přesto z šestnácti Charlie jich několik uprchlo. Vzhledem k pozici a lepšímu vyzbrojení Američanů se léčka zdála dokonalá, přesto však obklíčení nebylo nepropustné a řada vojáků unikla nestřeženým bodem. Když se konečně rozptýlil kouř po poslední střelbě z automatických pušek, na zemi leželo jen dvanáct mrtvých těl. Charlie byli dokonce tak nepostřehnutelní, že některé americké jednotky strávily v džungli dlouhé měsíce, aniž by jediného vietnamského vojáka zahlédly, ale cítily je všude kolem; byli drobní, pružní a dokonale splývali s džunglí. K boji používali téměř výhradně guerrillovou taktiku – zaútočit a zmizet. Žádné vrtulníky, dělostřelecká hnízda či nálet bombardérů. Jen lstivost a přesné načasování. Charlie nepřítel jen mlčky bodl a zmizel ve stínech jako přízrak, jenž nikdy nespí. Cílem jeho léček bylo nepřítel zmrzačit a ochromit, ne nutně zabít. Léčky a pasti zpomalovaly postup amerických oddílů a nahlodávaly jejich odvahu. V prostředí vietnamské džungle byl Charlie smrtelně nebezpečný nepřítel.

Hlasy v dále.

Fletcher přimhouřil oči, aby skryl lesk bělma. Ležel naprosto bez hnutí. Jediný pohyb v okolí obstarávala křídla hmyzu, jenž se kmital nad teplou bahnitou hladinou ve snaze objevit kořist.

Všichni jsou nepřetržitě na lovu, pomyslel si Fletcher zachmuřeně. Pušku měl pečlivě obalenou bahnem a tlejícím listím, aby se neprozradila ani zábleskem. Ze stezky byl vidět pouze otvor namířené hlavně – vražedné oko.

Kroky a hlasy. Stále hlasitější.

Přes ohyb cesty se vynořil miniaturní voják; neměřil víc než metr padesát a na hlavě mu seděla safari přilba. Fletcher se zatajeným dechem napjal ukazováček na spoušti své M16 a hlavní kopíroval pohyb blížící se postavy. Cosi kluzkého, těžkého se mu prosmýklo mezi stehny. Zbytek hlídky se zatím neukázal.

Čekej... čekej.

Vzápětí Fletchera vyděsil pohled na amerického vojáka v uniformě 1. vzdušné divize. Paže měl za zády přivázané k dřevěnému kůlu, v obličejí jasně známky brutálního výslechu. Jak se s kulháním plahočil v řadě Charlie vpřed, schytlal zezadu kopanec od jednoho z vězňitelů.

Fletcher se nenápadně ohlédl k poručíkovi pro instrukce; Rogan mu několika gesty nařídil sejmout dva vojáky – toho přímo před zajatcem a druhého těsně za ním. Tím se minimalizuje hrozba, že Američan při přestřelce schytá zranění. Dalším gestem Rogan četě poručil přepnout pušky z automatu na jednotlivé rány. Pak se ohlédl zpět k Fletcherovi a zdvihl pěst; už jen vyčkával na správný okamžik.

Po Fletcherově nose sklouzla kapka potu, na špičce zaváhala a spadla do vody. Fletcher cípkem jednoho oka sledoval Rogana, druhé oko se zatajeným dechem upíral na oba dva označené cíle.

No tak... už...

Rogan švihl paží.

Fletcher bleskově vypálil dvě dávky. Ještě než druhý voják padl k zemi, palbu spustil i zbytek čtyř. Bylo to ohlušující. Zatímco ne-

přítel se pokusil palbu opřevovat, navigátor Mitchell Lord se jediným skokem dostal z úkrytu k zajatci a strhl ho pod břeh. Typický Lord; těžko říct, kde u něho odvaha přecházela v šílenství. Třem vojákům v zadní části hlídky se podařilo zmizet v úkrytu, ale Roganova četa je bleskově objevila a zlikvidovala. Netrvalo ani minutu, a pod žhavým vietnamským sluncem leželo třiadvacet těl mrtvých nepřátel.

Prostě další pekelný den.

2

Četa bleskově pročesala okolí, aby se ujistila, že poblíž nejsou žádní další členové hlídky, a pak Travis Tucker, Fletcherův nejlepší kamarád v četě, zbavil zajatce pout. Muž byl zřejmě silně dehydrovaný, jazyk mu napuchl tak obludně, že téměř nemohl mluvit. Až po několika dlouhých doušcích vody jakžtakž vykoktal aspoň několik základních informací. Šlo o pilota helikoptéry, kterou sestřelili, když vysadila oddíl přímo do nepřátelského týla. Přežil jako jediný. Déle než týden ho věznili a přepravili ho postupně do tří různých táborů, kde ho vždy vyslychali a mučili. Občas mu kladli otázky ve vietnamštině, i když moc dobře věděli, že nerozumí. Ve Vietnamu mají absolutně zručný smysl pro humor. Zachráněnému vězni se tak strašně klepaly ruce, že v nich téměř neudržel čturu s vodou, ale s každým douškem se mu do tváří vracela barva, jako by místo vody srkal světle růžový inkoust, jenž se mu rozléval do celého těla.

„Pomalů s tím,“ varoval Rogan. „Ať se nám nepozvrací.“

Po fyzické stránce jen málo mužů působilo tak impozantně jako Rogan Brock. Byl sice urostlý a statný, ale ve Vietnamu bojovali i větší hromotluci; okolí vyváděl z míry především svým pohledem. V černých zornicích číhala živočišná agresivita, kterou mnohonásobně umocnila i jeho holá lebka a zjizvený obličej.

Pilot si roztrhaným rukávem otřel ústa. „Nedokážu popsat, jak vám jsem vděčný. Ježíši... *děkuju*. Byl jsem si jistý, že dneska mě konečně zabijou. Co jsem pochopil, čekala nás už jen jediná zastávka,

poslední výslech. Po něm bych dostal kulku přímo do obličeje. Jak jste vlastně zjistili, kde mě hledat?“

Z té otázky padl na Fletchera smutek. Ve svém pološileném stavu pilot uvěřil, že jeho záchrana byla naplánovaná. Pravda však byla taková, že Spojené státy musely dělat první poslední, aby nemusely ustoupit z dosažených pozic, a na koordinaci záchranných akcí jim už nezbýval čas ani zdroje.

„To není důležité. Hlavně že jsi v bezpečí, kámo. Do zítřejšího rána tě stihneme dopravit na základnu, kde si odpočineš. Jo, mimochodem, já jsem Travis. Travis Tucker.“

„Will Peterson,“ přijal voják nabízenou pravici.

„Teď tě představím ostatním z čtyř Fat Lady.“

„Cože, Fat Lady? O vás jsem už slyšel, chlapi. Patřili jste k rotě, která přežila ten masomeljnek u Kon Tum. Prý jste stáli proti osminásobný převaze.“

„No to uber, bylo to tak jedna ku čtyřem, a tři z našich to odskákali,“ zavrčel Rogan. „Nesmíš hned věřit všemu, co slyšíš.“

Travis honem zkusil zmírnit napětí. „Zřejmě jsi už uhodl, že tohle je náš poručík, okouzlující Rogan Brock. Hned vedle tebe sedí zřejmě třetí nejlepší ostřelovač v okruhu sta metrů Fletcher Carson.“

„Každopádně jsem v horní desítce,“ zazubil se Fletcher.

„Radista Gunther Pearson... velitel družstva Wayville Rex... zbraňový specialista Kingston Lane... pěšák Arnold Keens... zdravotník Edgar Green... a pěšák Craig Fallow.“

Další stisky rukou a přátelská pokývnutí.

„A tohle je ten cvok, co tě strhl ze stezky dolů k vodě. Nejlepší navigátor ve Vietnamu: Mitchell Lord.“

Mitchell přistoupil přímo k Willovi, div se nedotýkali nosem; oči měl nepřírozeně rozšířené. „Prosím, pro tebe jsem Mitch. Jen

ženský mi říkají Lorde... tedy, pokud zrovna nemají náladu říkat mi Kristepane," mrkl významně jedním a pak i druhým okem.

„Vážně děkuju... Mitchi, to byla sakra odvaha, cos předvedl.“

Mitchell se zachmuřil, jako by poznámku úplně nechápal, a odvrátil se.

„Dobrá, dámy, teď jste si navzájem vyměnili telefonní čísla a hejbneme zadkem!“ zasáhl Rogan. „Ta zasraná válka kolem nás ještě nekončí.“

Vojáci posbírali výstroj a Fletcher s Travisem pomohli Willovi na nohy. Při prvním vykročení spustil Kingston Lane písničku a pár mužů se k němu připojilo.

„Co je to?“

„Kdykoliv vyvážneme z přestřelky, Kingston si prozpěvuje,“ vysvětlil Fletcher.

„To jako na oslavu vítězství, či co?“

„Spíš jako poděkování, že jsme neztratili nikoho z našich, a povzbuzení do další akce.“

„Ta melodie zní povědomě.“

„Je to starý křesťanský žalm „Veď mě, Pane můj“.

„Líbí se mi to.“

Fletcher se usmál, ale neodpověděl; jen si prostě vpustil melodii do srdce. Už věděl, že vyléčit jeho žal nedokáže, ale občas aspoň trochu přitlumila bolest.

„Ještě něco,“ ozval se Will, když píseň dozněla, „proč si vlastně říkáte Fat Lady?“

„Wayville, proč si říkáme Fat Lady?“ houkl Fletcher.

„Protože tohle svinstvo ve Vietnamu neskončí, brouku... dokud bude Fat Lady zpívat?! Znáš to přísloví?! Hurá!“

Všichni se rozchechtali, až se k vojákům podrážděně obrátil Rogan: „Bavíte se, četo? Neměli bychom vypálit pár světlic, abychom

Vietkongu usnadnili naše odhalení? Carstone, od vás nechci slyšet už ani jediný zatracený slovo, dokud se nepřiblížíme k přistávací zóně vrtulníku. Rozumíme si?“

Fletcher si posměšně cvrknl prstem o lem přilby.

Rogan měl ve zvyku šikanovat výhradně jeho, kdykoliv se na četu dopálil. Fletcher tušil, že důvodem bude ta troška asijské krve, jež mu koluje v žilách a dodává mu náznak podoby s nepřítelem. V civilu mu jeho pohledná tvář všude otvírala dveře, ale tohle byl Vietnam, a vzhledem k tomu, na jaké straně bojoval, jeho olivová pleť a uhlově černé vlasy vytáčely americké vojáky k nepřítelství.

Po pár minutách se Fletcher tiše zeptal Gunthera Pearsona, jenž vysílačkou hlásil zprávu o útoku na vietnamské vojáky ze zálohy a vysvobození rukojmí. „Jak daleko je k přistávací zóně?“

„Zhruba dva kiláky.“

„Cože?“ zasípal Will.

„Dva kilometry. Myslíš, že to zvládneš?“ zatvářil se Travis ustaraně.

„Jestli to zvládnou? Poběžím tam jako zajíc!“

3

Četa polními lopatkami svižně vyhloubila několik okopů a protkala oblast minami, které pospojovala dráty. Naštěstí byly na nezaletném vršku kopce, tak nemuseli kácet překážející stromy. Většina vojáků si nad okopy postavila přístřešek ze dvou maskáčových celt spojených zipy. Po skončení práce poslali zprávu do přistávací zóny a domluvili ranní odlet, načež Rogan četou svolal ke krátké poradě. Po ní určil hlídky: „Fallow a Green budou mít hlídku do 22.00. Carson a Tucker do 3.00. Rex a Lane to vezmou po nich až do úsvitu.“

Travis se chytil za hlavu: „Propána, to nebudu spát dvě noci po sobě?“

„Když tak o tom přemýšlím, tak Rex a Lane vystřídají slečinku Tuckera a slečinku Carsona až ve 3.30.“ Rogan chvíli čekal na reakci, ale vojáci mlčeli, i když ještě přitlačil: „Měl byste si líp vybírat parťáky, Tuckere. Držíte se lidí, co vás můžou stáhnout ke dnu.“

„Směl bych v tom případě do vašeho okopu, poručíku?“ zeptal se Travis.

Ale to už Rogan odcházel pryč.

„Prosím, pane, směl bych v noci spát s vámi? Namasíroval bych vám záda. Jo, a taky chodidla! Klidně se podělíme o můj spacák; kdoví, kam nás to zavede.“

Rogan jen ukázal vztyčený prostředník, ale ani se neohlédl.

„Ksakra,“ sykl Travis. „Nejradši bych ho střelil do prdele.“

Fletcher potřásl hlavou. „Zasranej hřbitov.“

Mitchell Lord se zvedl a prohrábl si dlouhou černou hřívu. Bylo záhadou, proč mu někdo ty dlouhé vlasy nezakázal. „Kluci, vezmu to klidně za vás.“

„Dík, Mitchi, ale kdyby se to Rogan dohmátl, podělal by se vzteky,“ namítl Fletcher.

Mitchell vyfasoval noční hlídku málokdy; ne snad, že by si ho Rogan hýčkal, ale četa si nemohla dovolit, aby se jejich navigátor unavil.

Postupoval v čele celého oddílu, hledal léčky, číhal po náznacích pastí, po blízkosti nepřátelských hlídek, zvířecích stopách, dokonce pátral po bezpečnějších cestách. To všechno bylo fyzicky náročné, protože musel vést četou a prosekávat se dlouhými úseky zarostlé džungle. Chtít po něm noční hlídku bylo nejen nefér, ale současně i nebezpečné pro celý oddíl. Jedním z důvodů, proč až doposud utrpěli tak malé ztráty, byla i Mitchellova schopnost zavětrit nebezpečí a včas se mu vyhnout.

V zákopu si Travis vyzul bagančata a co nejpohodlněji se usadil vedle Fletchera. Brýle si postrčil na vršek hlavy, kterou měl až na pár chumáčků jemných hnědých vlasů úplně holou. Nebyl sice zvlášť pohledný, ale zaujal pronikavými modrými očima a laskavou upřímnou tváří, kterou si každého naklonil na svou stranu. Chvilí klábosili o Willu Petersonovi a přestřelce, ale postupně sklouzli ke vzpomínkám a minulosti.

„Fletchere, už nějakou dobu bych se tě rád na něco zeptal. Hele, nic mi do toho není a nebudu ti mít za zlý, jestli mě pošleš někam, ale... Já...“

„Chceš slyšet o té havárii?“

Travis váhavě přikývl, jako když člověk klackem štouchá do spícího lva.

Fletcher si opřel pušku o stěnu zákopu a zadíval se do temné džungle. „O *Odysseyi* se mluvilo jako o revoluci v letecké dopravě.

Víš, že jenom na projektu se pracovalo deset let a měl unést skoro šest stovek pasažérů?“

„Vzpomínám si na to,“ prohodil Travis rozpačitým tónem. „Byly toho plné noviny.“

„Kdybys tak ten stroj viděl, Trave. Velký skoro jako zaoceánská loď. Od nosu k ocasu zhruba padesát metrů, prostě rozpětí přes celé fotbalové hřiště. Šest motorů a váha sto padesát tun. Na druhou stranu,“ dodal Fletcher přiškrceně, „nikdy nezjistili, proč vlastně...“

„Proč letadlo spadlo?“

„Podle poslední teorie, co se ke mně donesla, šlo o chybu v palivovém systému, ale na tom vlastně nesejde. Podstatné je, že letadlo spadlo. Při prvním letu neslo tři sta sedmadvacet pasažérů – a přežilo nás pouze devět.“ Fletcher se odmlčel, aby sebral odvalu. Když opět promluvil, hlas mu zněl nezvučně a do očí se mu vkradl nepřítomný výraz, jako by hleděl kamsi daleko za džungli. „Jako jeden z reportérů, který měl popsat zážitky z prvního letu, jsem si směl na palubu letadla přivést i svoji rodinu. Když jsme dosáhli letové výšky, pilot pozval všechny přítomné děti do kokpitu. Kelly tam zrovna mířila, když se jí dveře zabouchly před nosem a letušky nahnaly děti zpátky na jejich místa. Posádka nám nařídila zapnout bezpečnostní pásy, ale víc sdělit odmítla. Zhruba po minutě se zadrhl motor na pravém křídle – takové zakašlání – a vzápětí explodoval. Okamžik poté následovaly dva výbuchy na levém křídle. Vzpomínám si, jak jsem se během pádu snažil Abby a Kelly povzbuzovat... opakoval jsem, že všechno dobře dopadne... že letadlo má záložní systémy, ale bylo mi jasné, že jsme v totálním průšvihy. A pak... a pak už nic. Probral jsem se pořád připoutaný k sedačce, která se válela na neznámé zahradě. Uvědomil jsem si, že tráva tam je čerstvě posekaná; tu vůni cítím dodnes. Část ulomeného křídla a jeden z motorů přistály jen asi o padesát metrů dál. Hořící palivo zapálilo obrovský

dub v rohu pozemku a za ním jsem skrz pobořenou zeď dohlédl na zbytek trupu. Ležel na poli víc než kilometr ode mě a plameny šlehalo nad ním do výšky kostelních věží. Rázem mi došlo, že moje děvčata jsou po smrti.“

„Ježíši,“ zachraptěl Travis. Až po chvilce se vzmožil na další otázku: „A tehdy ses rozhodl jít do Vietnamu?“

„Hned ne. Až den po pohřbu, kdy jsem se rozhodl spáchat sebevraždu,“ sdělil Fletcher věčně. „Vyskočil jsem z šestého patra nemocnice, kde mi léčili zranění, ale můj dopad zmírnil projíždějící nákladník, takže jsem přežil. Ovšem už po pár týdnech jsem opět stál na stejném balkoně rozhodnutý dotáhnout věc do konce, když se stalo něco zvláštního.“

Jak jsem se tam chystal ke skoku – přesněji řečeno, čekal jsem na pauzu v dopravě – v rádiu jsem zaslechl o válce ve Vietnamu a stovkách amerických vojáků, kteří tam týdně padnou. Zrovna hovořila žena, která tam ztratila oba syny. Na ten hlas nikdy nezapomenu; jako by ji stravoval oheň. Podle té zprávy byl průměrný věk padlých devatenáct let. Vlastně ještě nedospělí chlapi. Někteří příliš mladí, aby si tady doma mohli sami koupit jedno blbý pivo, ale dost staří na to držet zbraň. Najednou mě napadlo, že sebevražda je hrozné plýtvání materiálem, když v zemi na druhé polokouli nepřítel kosí mladé vojáky. No, a z toho důvodu jsem se šel dobrovolně přihlásit.“

„Kámo, vzhledem k té druhé možnosti jsem rád, že jsi tady.“

Fletcher si s úsměvem promnul záda v kříži. „Zkus si trochu odpočinout, Trave.“

„Ty taky,“ broukl Travis a zívá přesně tak mohutně, jak zívá člověk, který už celou věčnost nezamhouřil oka.

„Díky, Fletchi. Chápu, jak je těžké o tom mluvit.“

„Tohle je poprvé, co jsem se někomu svěřil.“

„V tom případě jsem poctěn.“

Během pár minut Travis tvrdě spal; Fletcher tušil, že se mu zdá o jeho zemřelé manželce. Ztratil ji rok před svým odjezdem do Vietnamu. Jednou ráno jela do zaměstnání, když do ní narazilo auto projíždějící na červenou. Měsíc byla v kómatu a zemřela den po výročí jejich svatby. Podle krevních testů byla v devátém týdnu těhotenství – bylo by to jejich první dítě. Ten řidič z protijedoucího auta nebyl opilý ani nejel nepovolenou rychlostí, ale cestou z noční směny ho prostě zaskočil mikrospánek; měl dvě zaměstnání, aby uživil rodinu. Jednoho večera se Travis po pár pivech svěřil, jak je těžké truchlit po manželce, a přitom nedokázat vztek nasměrovat na konkrétní osobu. Jeho ženu zabil vzorný manžel a otec, který byl odhodlaný udřít se pro svou rodinu až do předčasného hrobu. Travis ho nikdy nežaloval, a dokonce mu dokázal i odpustit.

Fletcher sundal spícímu Travisovi brýle a strčil mu je do náprsní kapsy. Pak se lokty opřel o hranu zákopu a zadíval se do ostře rudého slunce, jež planulo těsně nad západním horizontem. Co nevidět se setmí. Západy slunce ve Vietnamu byly nádherné, ale po nich téměř bez přechodu následovala okamžitá neproniknutelná tma; a noci se všichni vojáci děsili. Pod plachtou tmy byli nejzranitelnější jednak z toho důvodu, že oblíbenou taktikou nepřítele byl útok těsně před úsvitem, ale i proto, že právě v noci zůstali vojáci sami se svým strachem i myšlenkami.

Fletcher si však přesto vychutnával rudý západ slunce, jenž touto roční dobou patřil spíš k výjimkám; většinu podvečerů teď totiž doprovázely husté lijáky, vytrvalý déšť, který pronikl do každého přístřešku. Od mokrého vzduchu nasáklo vlhkem i oblečení, takže až do rána se nepříjemně, dráždivě lepilo na tělo.

Fletcher s úlevou vnímal blaho odpočinku, ale nepřestával ostrážitě pozorovat okolní hustou džungli. Léta války si na vegetaci vybrala svou daň a po bombardování navíc zůstaly rozlehlé mýtiny;